

Lezing Gijs Wilbrink – *De beesten*

Coen Peppelenbos

4 februari interview met Gijs Wilbrink
Dorpshuis De Hesselerhof, Oosterhesselen
14.30-16.30 € 10,-

INHOUD

Eerste deel

- Wat ik eerst moet vertellen over Tom Keller 13
31 december 19
Een dominee, een pastoor, een kaptein 47
1 januari 63
Dit onland, deze ondankbare grond 97
2 januari 115
Het bloed van de zoon 151
3 januari 167

Tweede deel

- De val 205
4 januari 231
Vieze, vadsige fabels 257
5 januari 277
Wat ik wil vertellen over Bella 307
6 januari / *ze bracht haar wespen mee* 323
Het volgende nummer heet alle beesten vrij 377
1 februari 391

Twee mensen die over
dezelfde weg lopen, lopen
nooit over dezelfde weg –
maar ook: dezelfde persoon
die naar dezelfde plek
terugkeert, keert nooit
terug naar dezelfde plek.
(blz. 240)

Open plekken

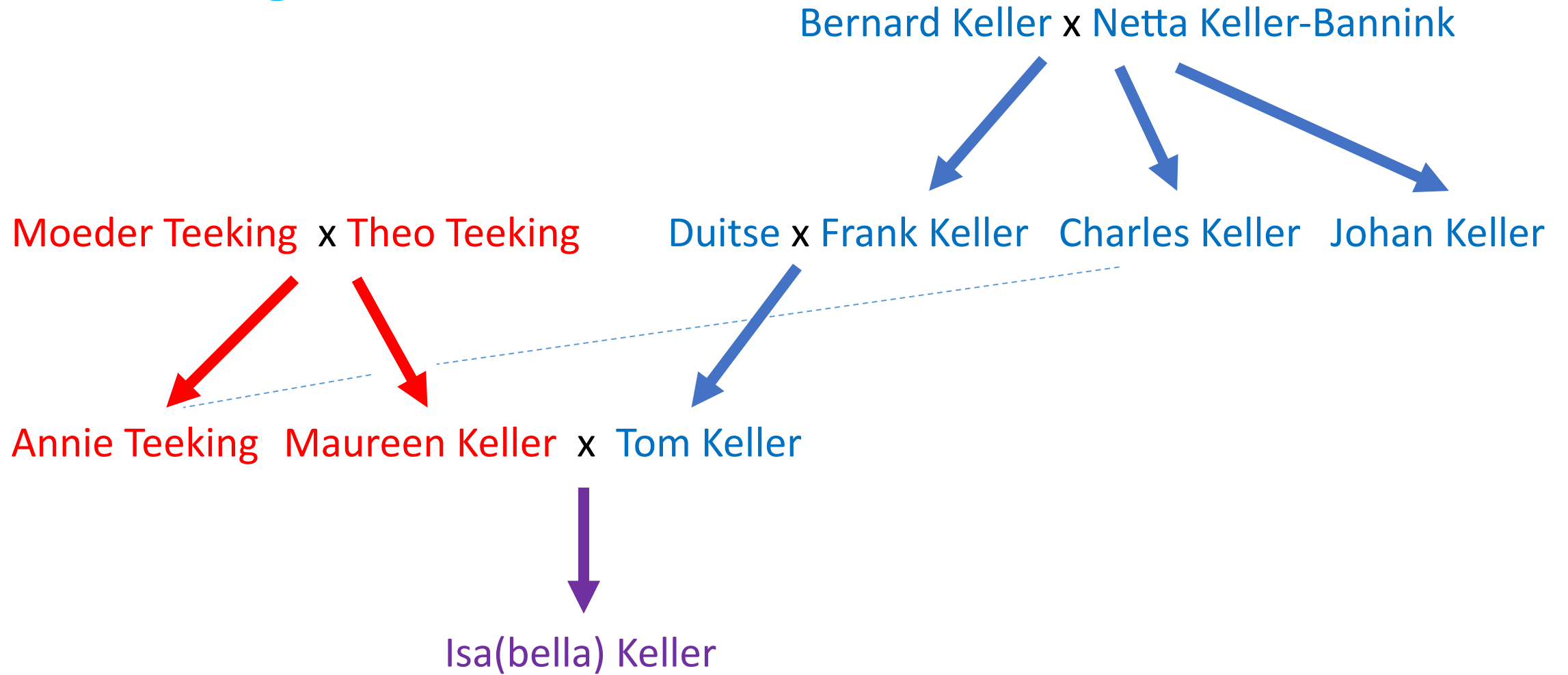
Op structuurniveau

- Wie vertelt het verhaal?
- Waarom zijn er twee delen?
- Wat betekenen die cursieven?

Op verhaalniveau

- Handelt Charles alleen uit jaloezie?
- Waarom wil Isa weg uit de Achterhoek?
- Waarom gelooft Maureen haar zus Annie niet?

Personages

Intertekstualiteit

* Liedjes

'As i-j 18 bunt is 't goed dat i-j eiges wet wat i-j doet oh Alie. Weg met orde en gezag, i-j wet zelf wel wat kan en mag oh Alie, oh Alie.'

* Bijbelteksten

'Johannes 1:7. Het bloed van Jezus Christus, zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.'

'Maar daar waren ze dan, vier ruiters, onheilig kwartet.'

* Schilderijen

Claude Monet, Vincent van Gogh, Camille Pissaro, Francisco Goya

Hij was sassy. Alsof hij wilde zeggen: 'Precies, trut, ik ben een ontbonden lijk dat een sigaret rookt. En wie mag jij dan zijn?' Het was de eerste keer dat Isa beseftte dat kunst cool kon zijn.

(blz. 26)

‘Ken je Edward Munch,’
schreeuwt hij boven de muziek
uit. Die was zo fucking cool, de
vorige albumhoes van
Darkthrone is geïnspireerd door
zijn schilderij *De Schreeuw*.

(blz. 40)

Het was wel een
goed stuk, in
Cleangrrrls.

‘Schreeuwen naar
de sterrennacht:
wat iedere
undergroundband
van Vincent van
Gogh kan leren.’
(blz. 36)

Maar als ze hier ooit nog weg wilde komen moest ze het wel doen, moest ze niet alleen vertrekken maar moest ze haar ouders daarbij verzwelgen zoals Saturnus zijn zonen verzwolg, ze moest alle mogelijke toekomst en waarin zij figureerden als eeuwige thuisblijver achter de keukenplint verstoppen en deze nooit meer van zijn plaats trekken. Zij was het kind, niet hij. En kinderen horen niet voor hun ouders te zorgen.

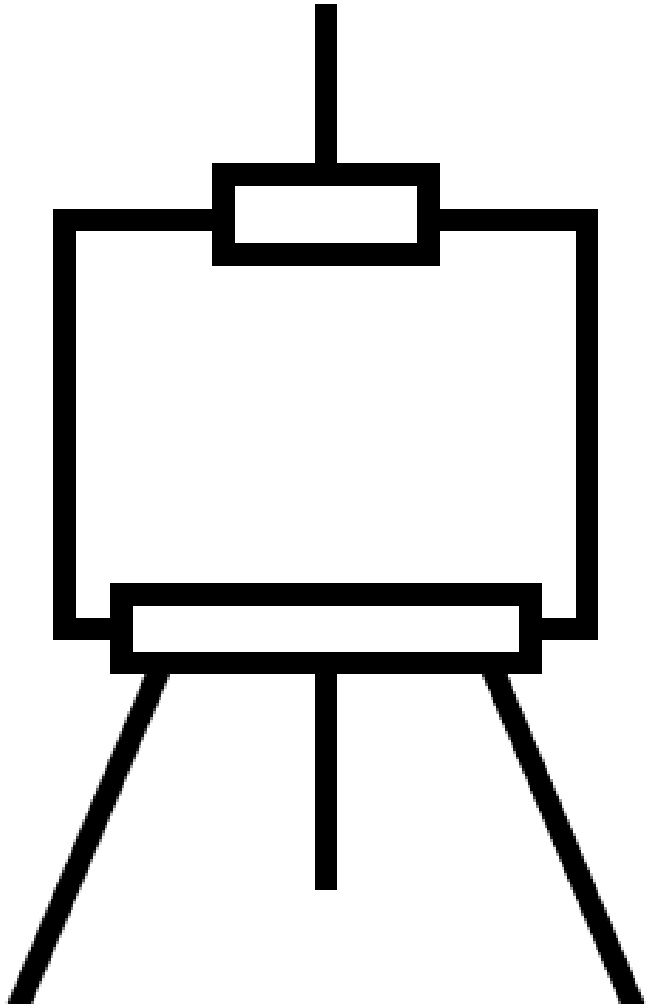
(blz. 83)

Het is alsof ze in rondjes loopt, alsof ze al twee dagen ronddwaalt in iets dat meer weg heeft van een illusie van Escher dan van de werkelijkheid zoals Isa die altijd dacht te kennen.
(blz. 198)

Boven de rivier hing een
bevroren zweem nevel.
Op het water drijvend
ijs, bijna Monet-achtig.

(blz. 240)

De kaleidoscoop in haar
hoofd is nooit ver weg,
sluimert, het laat al het
tastbare om haar heen in
miljoenen gekleurde
partjes uiteenspatten als
een schilderij van Paul
Signac, het verdrijft haar
gedachten naar de
periferie van haar schedel
wanneer ze juist helder
probeert na te denken.
(blz. 244-245)

‘Het is hier –’ ze kon geen ander woord bedenken, hoe banaal dan ook, maar het was ook gewoon zo - ‘het is hier prachtmooi. Iedere hoek die je omslaat lijkt wel een schilderij. (blz. 286)

Morsdood is het beest, doder dan het grimmige penseel van Courbet (*De dode hinde*, Gustave Courbet, Parijs, 1857; of *De dode ree*, Gustave Courbet, Parijs, 1858; of *De dood van het hert*, Gustave Courbet, Parijs, 1859) ooit op het doek smeerde.

(blz. 302)

Stijl

- Lange zinnen (blz. 55)
- Opsommingen
- Achterhoeks
- Grof taalgebruik

dochters gaat, waardoor zij met argusogen toekijken hoe wij roomse paapse gezinnen fokken met twaalf, dertien, veertien blagen (en hoe de pastoor zonder tijd te verliezen aan komt kloppen om te vragen wat er aan de hand is wanneer het vanwege een miskraam of ziekte of ander ongeluk toevallig een jaar niet is gelukt een nieuw kind te produceren). Waardoor ieder dorp hier kortom altijd óf overdreven katholiek óf overdreven protestants is geweest, of – zoals in ons geval – onoverbrugbaar verdeeld.

Twee kerken. De negenjarige Tom wist dat niet. Maar hij zou het nooit meer vergeten vanaf het moment dat die deur openging en die protestantse klompenkerkdominee opendeed met die grote handen en die typische blik van wat-ruik-ik-nu-dan-weer die zowel autoriteit als ongeduld uitstraalde, en het arme jong hem niet herkende maar evengoed zijn arm uitstreckte, met de beste bedoelingen het druipende konijn uit de zak haalde en voor de opgetrokken neus van de dominee hield, hem geen dominee maar pastoor noemde, pastoor Lubbelink welteverstaan, en nog voor hij een ander woord kon uitbrengen een paar klappen op zijn bloedende oor kreeg van de grootste handen die hij ooit had gezien.

De woorden van de dominee vermengden zich met de razende wind, suïden als losse brokstukken langs Toms oren de lege straat in voordat hij ze tot enigszins begrijpelijke zinnen kon terug puzzelen. *wat pastoor niks pastoor niet gediend stroperij illegale beesten tuig richel.* En zo sloeg de deur weer dicht.

Tom liet het konijn op de grond vallen, duwde zijn hand tegen zijn oor om de pijn te dempen. Zijn schoenveter was los. Hij keek naar zijn nutteloze fiets die nu midden op straat lag, door een windvlaag omvergeblazen. Het was ondoenlijk om het ding de hele weg naar huis achter zich aan te slepen, ondoenlijk om door dit weer überhaupt naar huis te lopen, met of zonder kapotte fiets aan zijn hand.

Den is net zo.
Atte de köttel
niet dwas
het zitten

Vragen en toevoegingen

Lezing Gijs Wilbrink – *De beesten*

Coen Peppelenbos

4 februari interview met Gijs Wilbrink
Dorpshuis De Hesselerhof, Oosterhesselen
14.30-16.30 € 10,-